

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Defectus in Missa occurrentes

[Speyer], um 1483

De defectu intencionis ministri

[urn:nbn:de:bsz:31-86579](#)

De defectu intentionis ministri.

Non solum necessaria sunt ad conficiendum predicta verba. sed etiam requiritur intentione quae secundum Augustinum in sacramentis sine intentione nichil intelligitur vel agitur. Unde san. Thomas dicit. quod ad perfectionem sacramenti requiritur intentione ministri que se subiciat principali agenti. scilicet quod intendat facere quod Christus facit in ecclesia. et dicit quod non est necessaria intentione actualis sed sufficit habitualis ut officiatus puta si cum sacerdos accedat ad altare ad celebrandum intendit facere quod facit ecclesia si postea suspendatur ei intendere per aliam occupationem. siue occurrentem cogitationem nichilominus perficitur sacramentum ex voluntate intentionis propositae. tamen studiose curare debet minister sacramenti ut etiam actualiter adhibeat intentionem. et dicit quod cum aliquis non intendit sacramentum proficere sed delusorie aliqd agere talis peruersitas tollit statutum defecrati et virtutem sacramenti percepit quod intentionem exterius manifestat. si autem intentione ministri pervertatur quantum ad id quod sequitur sacramentum puta si sacerdos intenderet confidere corpus Christi ut eo aduentura vel ad exteriora vteretur ut prius non a posteriori talis intentionis peruersitas veritatem sacramenti non tollit. sed minister ex tali intentione

grauitez peccat. dicit enim Albertus q̄ si
alique hostie ex obliuione remaneant in als-
tari aut aliqua pars vini & sacerdos confi-
cit solum illa sacramenta quia de eis non
intendit.

Durandus autem posuit casum. si sacer-
dos habeat coram se. duodecim hostias
et intendit consecrare decem quod
sunt consecratae. Respondet autem disting-
uendo q̄ hoc potest primo duobus modis
intelligi. Vno modo q̄ numerus sit solum
in opinione & non in intentione. intentione
autem sit quicquid sit coram se consecrare
verbi gratia.

Si quis habeat consecrare. & coram se
habeat duodecim hostias. & opinatur esse
decem ipse vero intendit consecrare quic-
quid est coram se patet q̄ eius opinio fer-
tur ad intentionem & eius intentione non fer-
tur ad numerum quia effectus consecratio-
nis sequitur intentionem & non opinionem
& sic omnes sunt consecratae. **A**lio modo
potest intelligi predictus casus quando
dicitur habet coram se undecim hostias & in-
tendit consecrare decem & non opinio h̄ intentione
fertur ad numerum ita scilicet. q̄ non velit
plusq̄ decem. sed tantum decem consecra-
re tūc in tali casu predictus doctor secun-
dum intentionem suam dicit. q̄ hoc duob⁹
modis contingit potest uno modo q̄ lciat

veritatē numeri scilicet q̄ hostie sunt vnde
decim & ex ipsa decem tantum consecrare
intendit. aut decem hostias distinguit q̄s
intendit & sacrare ab undecim q̄ iā intendit
& sacrare patet ille decē tñ sunt cōsecratæ.
de quibus intendit. & undecimā quam non
intendit nō est cōsecratā. aut sacerdos sci-
at esse undecim & intendit cōsecrare decem
nō distinguendo vel determinando quas de-
cem intendit & q̄ undecimā consecrare nō
intendit & sic nulla est cōsecratā. si inten-
dendo ex illis undecim decem tantū con-
secrare aliquam determinacōem ex ipsis nō
faciat. Et cum isto dicto satis concordat
san. Thomas in tercia parte. q. lxiiiij. ubi
dicit q̄ minister sacramentorum est sicut in
instrumentum principalis agentis scilicet xpī
& ecclesie. & cum tale instrumentum habeat
cognitionem. requiritur q̄ p̄ intentionem
se determinet ad opus principalis agentis
producendū. idem sequitur ubi non deter-
minat se scilicet q̄ nichil operatur. si & o sa-
cerdos ignoret veritatē numeri hostiarū
& intendit decem hostias tantum & sacrare
dicit Durandus q̄ eodem modo distinguen-
dum est. utrum determinet se. & quas decē
intendit vel q̄ non determinet. & responde-
dū est sicut in casu immediate precedente
h̄ cum dubitatur de numero. respondetur
hoc posse contingere q̄ decem hostias vide-
at extensas & una ibi lateat. ipse enim in-

tendit omnes quas videt & nullam aliam
dilecere vel potest esse. q̄ decem esse po-
ssunt & una erat ibi quam nesciuit & omnes
alie sunt consecratae. Si autem unam plus
ipse posuerit q̄ credidit vel alias undecim
posuerit & ipse mandauit post decem & non
intendit consecrare nisi decem tantum tunc
nō est determinata eius intencio & sicut sur-
predictum est nulla est cōsecrata.

De defectu vestimentorum.
Scendum est. q̄ h̄m sanctum Thomā &
Albertum & om̄es doctores theologos si
obmittatur aliquod de hijs. que ad ritum
celebracionis pertinet. quilibet obmittens
aliquod tale puta tempus debitum altare
vestes & huiusmodi grauit̄ peccat. nihil
om̄m̄ consecrat. si est ordinatus & assit ei⁹
intencio & debita materia & debita forma
cum intencione & ordo in conficiendo. q̄d
quid horum quatuor deficiat. nō confici-
tur sacramentum. ex hijs vero quatuor q̄s
buscunq; alijs deficientibus veritas adest
sacramenti.

Secundum Hostiensem sufficit q̄ unus
sit presens in missa qui sacerdoti responde-
at q̄uis de consecracione dicatur q̄ duo re-
quiruntur.

Mulier in missa ministrare non potest. Etia
sine lumine nō debet aliquis ministrare. ex
de celebracōe missarum. c. ex parte. 2c.

b